

tisk ikke lade sig gøre, og det er mange steder heller ikke nødvendigt. Men der er så dårlige forhold mange steder i dag, at det er nødvendigt at rette dem op. For en ordens skyld skal jeg tilføje, at løsningen ikke er at afvise flere, tværtimod skal vi arbejde os igennem køen af afviste, men det skal ske under ordentlige forhold.

Det næste punkt er den disciplinering, der har givet universiteterne et decideret skolepræg. Hårdere adgangskrav, stramme SU-krav, førsteårsprøver og truslen om adgangsbeholdning på bachelor- og kandidatniveau har været ganske ødelæggende for studierne. Heldigvis synes forståelsen herfor at brede sig, og der forhandles i disse uger om at fjerne eller modificere de nævnte elementer i disciplineringen.

Endelig er de studerende naturligvis utilfredse med den manglende indflydelse, som universitetsloven giver dem. Det er de ikke ene om. Hvis man spørger på universiteterne om erfaringer med den nye universitetslov, får man meget forskellige svar. Der er dog to ting, de fleste er enige om. Det er godt med eksterne repræsentanter, og det er skidt med den manglende studenterindflydelse og den manglende faglige debat, der kom herfra. Vi har ingen illusioner om at kunne ændre en lov, der er vedtaget af alle Folketingets daværende partier bortset fra SF, men vi håber, at forligspartierne efter en passende tid vil være villige til at vurdere fordele og ulemper ved lovændringen og i denne forbindelse øge studenterindflydelsen.

Universiteterne er kollegialt styrede, og det skal de blive ved med at være – som sagt helst endnu mere. Vi skal ikke vende tilbage til forrige tiders stadige ministerindgreb.

Men netop derfor er vi nødt til at være opmærksomme på de signaler, universiteterne modtager fra omverdenen. Langt det stærkeste signal er som påpeget af OECD signalet om at gøre eksamen lettere og dermed devaluere uddannelserne. Universiteterne får ikke betaling efter, hvor mange studenter de underviser, men efter hvor mange der består eksamen. Når universiteterne i forvejen er nedskårne, og når der desuden er nogle af fagene, der plages af faldende studentertal og dermed faldende bevillinger, så vil markedsmekanismen lægge et pres på kvaliteten i nedadgående retning. Eksamenskravene sænkes simpelt hen, så flere består.

Det er selvsagt umuligt at sige præcist, hvor udbredt problemet er. Der findes af gode grunde ingen statistikker herover. Men ingen, der færdes på universiteterne, er i tvivl om, at pro-

blemet er der, og at det truer med at brede sig. Derfor skal vi finde finansieringsmetoder, der ikke i den grad lægger et pres på kvaliteten.

Dette pres på den faldende kvalitet skal sammenholdes med, at der ikke findes tilsvarende mekanismer til at sende kvalitetssøgende signaler, og det er faktisk nødvendigt mange steder.

Der udføres mange steder god, nogle steder endda fremragende forskning, og der lægges et stort arbejde i undervisningen, men somme tider tales der, som om al undervisning på universiteterne er forskningsbaseret, og som om al forskning er på internationalt niveau. Ingen af delene er rigtige.

Der er mange gode grunde til at give ikke-forskningsbaseret undervisning. Med udsvinget i studenterantallet er det rimeligt at lade noget af undervisningen varetage af undervisningsassistenter. Det er også rimeligt at lade eksperter fra virksomheder eller offentlige styrelser afholde noget undervisning.

Nogle universiteter har overtaget uddannelsesinstitutioner med ikke-forskningsbaseret undervisning, og de fleste af de overtagne lærere må gå deres tid ud som fuldtidsundervisere.

Nogle universiteter har været tilbageholdende med at ansætte lærere på grund af usikkerhed om bevillingerne.

Men det samlede resultat er, at andelen af forskningsbaseret undervisning nogle steder er blevet for lav også på universiteter, der ikke som f.eks. Handelshøjskole Syd har helt specielle forhold. Derfor må andelen øges. Det kan ikke ske hurtigt, vi skal ikke gentage forrige tiders dumhed ved at ansætte alt for mange for hurtigt, men netop derfor er det vigtigt at få begyndt.

Som sagt er det også langt fra al forskning på universiteterne, der er på internationalt niveau. På alt for mange institutter publiceres resultaterne i interne skriftserier af den simple grund, at det er det eneste sted, de kan blive trykt. De er simpelt hen ikke gode nok til at blive publiceret internationalt.

For en ordens skyld skal siges, at der er områder som dansk sprog og dansk jura, der er så nationale, at der ikke eksisterer internationale publikationskanaler, men der er for mange områder, hvor der eksisterer tidsskrifter af højt fagligt kvalitet, som danske forskere ikke er gode nok til at få deres artikler i.

Her er det vigtigt både at stille krav og skabe ro. Der er ingen grund til at skælde ud på en forsker, der i mange år har gjort det, der var god